

Verlag publieksbijeenkomst omgevingsvisie Borsele 11 april 2022

Op maandagavond 11 april kwamen inwoners bijeen tijdens de tweede Publieksbijeenkomst voor de omgevingsvisie van de gemeente Borsele. Tijdens de bijeenkomst praatten de inwoners mee over vier thema's en vraagstellingen:

1. Hoe maken we samen Borsele klimaatbestendig en duurzaam?
2. Hoe blijft Borsele een fijne gemeente om te wonen?
3. Hoe zetten we Borsele economisch en recreatief op de kaart?
4. Hoe houden we Borsele mooi?

Deze input betrekken we, samen met die van de bijeenkomst van 5 april, bij het maken van de omgevingsvisie voor de gehele gemeente Borsele.

Avondvoorzitter Edwin Oude Weernink opende de avond. Daarbij gaf hij ook een toelichting op de stand van zaken van de omgevingsvisie. Wethouder Kees Weststrate heette iedereen welkom en stipte kort aan waar het deze avond over zou gaan. Daarna volgde een presentatie van Lindert Moerdijk over de ontwikkelingen bij MSP Onions te Nieuwdorp. Hij ging daarbij ook in op de samenwerking met overheden en participatie met de omgeving/het dorp.

Na dit plenaire deel was het tijd voor de deelnemers om aan de slag te gaan met een workshop. Zij schoven aan bij een tafel over één van de vier thema's. Hoe zien onze dorpen en ons buitengebied er in 2040 uit? Hoe zorgen we ervoor dat we tegen die tijd klimaatbestendig zijn? Is Borsele aantrekkelijk genoeg voor toeristen? Wat missen we nog? Hierover, en nog vele andere vragen, ging het op deze avond.

Deze input wordt betrokken bij het maken van de omgevingsvisie voor de gehele gemeente Borsele. Hieronder volgt een verslag van de belangrijkste punten die op tafel zijn gekomen, gesorteerd per thema.

Wat moeten we doen om Borsele klimaatbestendig te maken?

- Gemeente moet aanjager zijn: stimuleren, faciliteren. Biodiversiteit moet verplicht voorgeschreven worden en verstening moet worden tegengegaan.
- Vraagt echt om een andere mindset bij de gemeente. Ondernemers en burgers willen wel, maar regels laten het niet toe. Het gaat niet om regels, maar om waarden. Laat de maatschappij ook zelf ideeën najagen over verduurzaming.
- Het is belangrijk om de kennis en kunde van burgers mee te nemen in het aanpassen aan het veranderende klimaat.
- Je kunt mensen niet verplichten te verduurzamen. Zeker niet mensen met een kleinere portemonnee.

“Duurzaamheid moet leidend zijn bij de keuzes van de gemeente.”

- Een nieuwe kerncentrale roept verdeeldheid op. Een waterstoffabriek wordt met meer enthousiasme onthaald.
- Niet overal in Borsele kunnen wind- en zonneparken. Liever niet op landbouwgronden. In/tegen Sloegebied en vooral op daken moet het wel kunnen.
- Kleine windmolentjes dragen niet wezenlijk bij. Eén windturbine per dorp is een wezenlijke bijdrage.

Hoe zetten we Borsele economisch en recreatief op de kaart?

- Toerisme wordt belangrijk gevonden, en mensen willen best dat er meer toerisme mogelijk gemaakt wordt. Maar: Borsele moet wel Borsele blijven (met rust en ruimte).
- Aandachtspunten:
 - Geen generiek massatoerisme, zoek naar beleefovernachtingsmogelijkheden die passen bij het karakter van Borsele.
 - Toerisme ondergeschikt aan karakter van Borsele (kleinschalig, rust).
 - Verkeerveiligheid in combinatie met toerisme. De kleine smalle wegen leiden tot knelpunten.
- Ruimte bieden voor ecotoerisme: Borsele heeft met haar groene karakter een mooi uitgangspunt.
- Naast de natuur ook andere trekpleisters ontwikkelen: unieke ondernemingen de deuren laten openen of toerisme verbinden met de haven.
- Borsele heeft een uitgebreid wandel- en fietsnetwerk, hier en daar kan het netwerk beter aangegeven worden.
- Meer ontzorgen van toerisme door pakketten aan te bieden (het combineren van fietsen en eten; het vertellen van verhalen).
- Weinig horecalocaties zijn dagelijks open. Nieuwe mogelijkheden (ook heel klein) worden toegejuicht.
- Aanwezige bedrijventerreinen revitaliseren en verduurzamen.
- Er moet ontwikkelruimte zijn voor ontwikkeling van bestaande bedrijvigheid. Nu jagen we bedrijven weg.
- Maar: geen nieuwe grootschalige bedrijvigheid. Groeiende bedrijven met positieve binding met dorp moeten de ruimte krijgen.

“Arbeidsmigranten zijn nodig.”

- Seizoenarbeiders het beste op het bedrijf zelf huisvesten. Per bedrijf dan alleen wat het bedrijf zelf nodig heeft.
- Kenniswerkers zijn hier langer: die zien we graag integreren.
- De agrarische sector vormt een belangrijke drager van het landschap en van de economie van Borsele. Het is belangrijk dat voor deze sector gekeken wordt naar de knelpunten die er worden ervaren, zoals het ondernemen als jonge agrariër.

Hoe houden we Borsele een fijne plek om te wonen?

- Er bestaat een duidelijk beeld: het wordt steeds moeilijker voor inwoners van Borsele om een woning te bemachtigen. Overal spelen tekorten.
- De volgende zaken worden als denkrichting voor een oplossing aangedragen:
 - Bouwen naar behoefte (starter, ouderen). Starters zitten écht in nood.
 - Doorstroming op gang brengen.
 - Meer ruimte voor zelfbouw of verbouw.
 - Het liefste bouwen voor eigen inwoners, voor zover dat kan.
 - Meer creatieve manieren van bouwen.

“Het dorpse karakter moet wel behouden blijven.”

- In gesprekken komt vaak terug dat er een grote rem op ontwikkelingen gevoeld wordt. In Borsele zien we veel van hetzelfde: het mag best wat “hipper”. Niet alleen maar “rode stenen, rode pannen, zwarte planken”. Al jaren staat in de partijprogramma’s dat we flexibeler om willen gaan met huizen, maar er gebeurt weinig.
- Slim bouwen is belangrijk: zorg ervoor dat je huizen “om kunt bouwen”.
- Onderneem actie! Er kan morgen begonnen worden met bouwen, en het kan overal! Als de gemeente maar wil! Er zijn zelfs aannemers die niet in Borsele willen bouwen vanwege de regelgeving.
- Voorzieningen moeten we zoveel mogelijk per kern behouden, maar er is begrip als een voorziening niet overleefd kan blijven.
- Er moeten meer slimme voorzieningsvormen gemaakt worden: combinatiegebouwen, buurtbusachtige dingen.
- Veel wordt gedragen door vrijwilligers. Kijk of je als gemeente daarin kunt faciliteren.
- Je moet eigenlijk per dorp kijken wat er aan de hand is, wat er nodig is en wat burgers dan zelf kunnen doen. Zo heeft ’s Heer-Abtskerke zelf het dorps huis gekocht.
- Het huidige niveau hoeft niet leidend te zijn, maar veranderingen moeten gepaard gaan met alternatieven/oplossingen.

Hoe houden we Borsele mooi?

- Het verhaal van het Borselse landschap behouden laten worden:
 - Uniek dat de indijkingsgeschiedenis zo duidelijk in beeld is. Er is discussie over of het toevoegen van beplanting ter versterking van de beleving van de dijken in het landschap een waardevolle toevoeging is.
 - Brede herbesteding van cultureel erfgoed om behoud mogelijk te maken. Heb als gemeente een mening over de invulling van belangrijke bebouwing bijvoorbeeld door een kerkenvisie op te stellen.
 - (Bloem)dijken verfraaien het landschap. Bloemdijken zijn uniek.
- Op dijken kan er meer ruimte ontstaan door éénrichtingsverkeer, hierbij is toegankelijkheid wel een belangrijk aandachtspunt.
- Weidsheid van de kust behouden en daarom kijken of er mogelijkheden zijn om de dijk niet verder op te hogen.
- Verschillende gebieden met natuurwaarden (zoals de weitjes bij Hoeve v/d Meulen of de Bergweg) met elkaar verbinden zodat biodiversiteit de ruimte krijgt.

- Win-win-win situaties nastreven, slimme ideeën die ook bijdragen aan het landschap van Borsele.
- Het contrast in het landschap tussen de Westerschelde, polders en het Sloegebied is fraai.
- Verschillende ontwikkelingen vormen een bedreiging voor het landschap van Borsele: hoogspanningsmasten, zonnepanelen en windmolens.
- Balans in ruimte tussen landschappelijke waarden, natuur, land- en tuinbouw, industrie en recreatie en toerisme.
- Slimme ideeën ontwikkelen die bijdragen aan de schoonheid van het Borselse landschap én winst opleveren voor economie, biodiversiteit etc.
- Mensen betrekken bij het groen van Borsele, bijvoorbeeld door middel van voorlichting, voedselbossen, recreatie.
- De gemeente moet een proactieve aanpak hanteren om verloedering, zoals verpauperde panden, aan te pakken.
- Biedt in de gemeente ook ruimte aan eigentijds bouwen, biedt ruimte aan een futuristisch gebouw.

Wat is er mooi in de gemeente?

- Prachtig netwerk van dijken, kleine polders, inlagen en wielen
- Cultureel erfgoed, zoals historische gebouwen (o.a. kerken)
- Bloemendijken en wegen met bomenrijen in de polder
- Het heggegebied
- Kleinschalige dijkstructuur
- Weidsheid kustlijn
- Wandel- en fietspaden door het landelijk gebied
- Landschapspark de Zwaakse Weel
- Bloesemroute
- Biodiverse bermen en snippergroen
- Weitjes langs de Bergweg/Vliedberg
- Brilletjesdijk e.o.
- Valdijk bij Nisse
- Zuidweg Nisse – 's Heer-Abtskerke
- Het agrarische gebied: modern agrarisch gebruik
- Rust en ruimte van het landschap

We kijken terug op een geslaagde avond met de inwoners. Wij bedanken de aanwezigen voor hun input, de spreker voor het inspirerende verhaal, de gespreksleiders voor hun inzet om de gesprekken te begeleiden en de wethouder voor zijn aanwezigheid en bijdrage.